

Dinka Juričić

RASPRAVA

za okruglim stolom

RASPRAVA je oblik verbalne komunikacije u kojem *sugovornici* imaju **suprotna** ili **drukčija mišljenja** o **istom** pitanju.

Raspravljamo uvijek o nekoj *tvrdnji* s kojom se neki od nas možda slažu, a neki ne.

PRIMJERI TVRDNJA:

Imanje je korisnije od znanja.

Škola X je najbolja škola u Hrvatskoj.

Uvijek treba govoriti istinu.

Petice su put u sretnu budućnost.

Matematika je zanimljiva i lagana.

ZAŠTO JE VAŽNO NAUČITI RASPRAVLJATI?

Rasprava razvija

kritičko,

logičko i

kreativno razmišljanje

Te tri vrste razmišljanja koristimo kad mislimo *svojom* (a ne tuđom) *glavom*.

Kritičko, logičko i kreativno razmišljanje tri su vrlo korisne i važne **životne vještine** kojima se branimo od manipulacija i laži svih vrsta i kojima uspješno rješavamo probleme.

Nisu nam svima urođene, ali svi ih možemo naučiti i uvježbati.

Rasprava je odličan alat za uvježbavanja razmišljanja.

LOŠA RASPRAVA JE – SVAĐA.

Kad ljudi tvrdoglavi, puni predrasuda, iznervirani i/ili nepripremljeni sjednu za stol kako bi raspravljali, pa jedni drugima **upadaju u riječ, vrijeđaju** one koji misle drukčije, kad nitko nikoga zapravo **ne sluša** nego **svatko samo tupi svoje mišljenje** – to nije rasprava nego *svađa*.

ZA DOBRU RASPRAVU TREBA SE PRIPREMITI.

Uspješna je i korisna samo ona rasprava koja se **najavi nekoliko dana unaprijed kako bi se svi stigli za nju kvalitetno pripremiti.**

Dvije su vrste dobre rasprave:

OKRUGLI STOL

je rasprava u kojoj **VODITELJ** zna pravila i *vodi raspravu*:

najavljuje govornike,
daje i uzima riječ,
vraća na temu,
upozorava na
ponašanje, vrijeme...

O pobjedniku
odlučuje **PUBLIKA**.

DEBATA

je rasprava **BEZ VODITELJA**.

Svi sudionici moraju
*znati pravila i
pridržavati ih se.*

O pobjedniku debate
odlučuju **SUCI** budući
nastup,
**snagu argumenata i
pridržavanje pravila.**

Za raspravu se PRIPREMAMO:

PRIPREMAMO SE ZA SADRŽAJ

- čitamo i istražujemo materijale o temi rasprave
- pravimo bilješke
- odabiremo svoje ključne stavove i oblikujemo tvrdnje
- odabiremo dobre primjere kako bi naše tvrdnje zvučale što uvjerljivije
- razmišljamo o dobrim pitanjima za sugovornike koji imaju mišljenja suprotna ili različita od našega.

PRIPREMAMO SE ZA NASTUP

Donosimo nekoliko dobrih odluka o **ponašanju**:

- slušat ćemo sugovornika i razmišljati o njegovim riječima čak i kad se s njima ne slažemo
- bit ćemo otvoreni za različitosti, spremni na problem gledati i iz drugih kuteva
- mišljenja s kojima se nikako ne možemo složiti "napadat" ćemo pristojno
- nećemo napadati sugovornika, nego njegove tvrdnje.

Dobra priprema omogućit će nam siguran nastup, uvjerljivo prezentiranje i zastupanje stavova.

OKRUGLI STOL – TIJEK RASPRAVE

1. Voditelj pozdravlja, predstavlja se, najavljuje temu i predstavlja govornike.
2. Voditelj ukratko upozna je govornike i publiku s temeljnim pravilima. Upozorava govornike da se drže teme, da pristojno komuniciraju i ne prekoračuju vrijeme koje su dobili na raspolaganju.
3. Daje riječ prvome govorniku, zatim sljedećemu...
4. Kad svi govornici iznesu svoja mišljenja, voditelj ukratko sumira rečeno.

5. Nakon prvoga kruga rasprave voditelj ili prelazi na sljedeći problem, ili nastavlja produbljivati temu i izazivati brušenje mišljenja oko prve teme.

6. Na kraju okrugloga stola, voditelj vrlo kratko sumira sve što je rečeno, te poziva gledatelje da glasovanjem odluče čijem se mišljenju priklanjaju i tko im je bio najbolji.

Imaj na
umu:

Onaj tko nema isto mišljenje kao ti
nije ti neprijatelj.

U raspravi on ne napada tebe, nego
tvoj način razmišljanja.

Dakle, ne ljuti se na njega.

Poslušaj njegove argumente, razmisli
o njima pa preispitaj svoje stavove.

*Od ljudi koji misle drukčije od tebe
možeš najviše naučiti;
od onih koji misle isto kao ti –
najmanje.*

Dinka Juričić

RASPRAVA

za okruglim stolom

